

МЫ НЕ БАІМЯ ПРАЎДЫ

Ліквідацыя вынікаў культуры асобы ў нашай краіне выклікала ўзмацненне антысавецкай прапаганды на Захадзе. Буржуазны друк робіць вялікі намаганні, каб выкарыстаць гэты момант для нападаў на камунізм, на Савецкі Саюз. На жаль, часам і некаторыя сумленныя людзі за рубяжом, у тым ліку і нашы землякі, не разабраўшыся ў сутнасці справы, робяць памылковыя вывады, што адчуваецца ў некаторых пісьмах у рэдакцыю.

У свой час, калі жыў Сталін і груба парушалася рэвалюцыйная законнасць, калі трагічнымі ахвярамі гэтага сталі сотні і нават тысячы сумленных людзей, бязмежна адданных рэвалюцыі і справе Леніна, буржуазны друк з вялікім задавальненнем пісаў, нібы такая з'ява вынікае з прыроды сацыялістычнага ладу. Буржуазныя пісакі зларадна і крывадушна аплакавалі ахвяры рэпрэсій. Усё гэта ім было патрэбна, каб напалохаць працоўных на Захадзе сацыялізмам.

Камуністычная партыя сказала балючую праўду: Сталін адступіў ад ленінскіх норм партыйнага жыцця, злоўжываў сваёй уладай. Гэта нічога не мае супольнага ні з сацыялізмам, ні з Савецкай уладай. Зусім лагічна спытаць: чаму ж тое, што зрабіла Камуністычная партыя ў справе аднаўлення законнасці, так не спадабалася буржуазным палітыкам і пісакам? Аднак: бо ліквідацыя вынікаў культуры асобы выбівае ў гэтых пісак падставы для ачарнення Савецкай улады.

Калі ўзяць усё тое, што пісалася пры жыцці Сталіна аб Савецкай краіне ў буржуазным друку, то можна было б думаць, што цяпер «вольны свет» можа толькі вітаць ліквідацыю культуры асобы. Але факты сцвярджаюць, што «вольны свет» у свой час таксама прыклаў намаганні, каб выкарыстаць капрызны характар Сталіна для аслаблення сілы Савецкага Саюза. Так, напрыклад, рыхтуючыся да нападу на нашу краіну, Гітлер праз сваю разведку падкінуў сфабрыкаваны дакумент, у якім гаварылася, што Якір, Тухачэўскі, Убарэвіч нібы з'яўляюцца агентамі нямецкага генеральнага штаба. Гэтага «дакумента» было дастаткова, каб расправіцца з выдатнымі палкаводцамі.

Не скажаць аб гэтым праўду азначала б пагаджанне з усімі тымі злоўжываннямі, якія былі дапушчаны пры кульце асобы Сталіна. Зараз сёй-той на Захадзе «аплакаваў» яго. Мы разумеем гэтых дэмагогаў. Ім бы хацелася, каб у нашай краіне працягвалі жыць тыя адмоўныя з'явы, якія існавалі пры кульце асобы.

Некаторыя нашы землякі ў сваіх пісьмах выказваюць думку, што можа было б лепш не гаварыць аб тым, што дрэнна зрабіў Сталін. Вось тут, на Захадзе, пішуць яны, калі пасля смерці якогасьці дзяржаўнага ці палітычнага дзеяча выявілася, што ён не заслугоўвае той пашаны, якой быў акружаны пры жыцці, аб гэтым маўчаць і не ўспамінаюць.

Гэта праўда. У капіталістычных краінах у такіх выпадках маўчаць, бо там баяцца, што гэта разбурыць струхлелы арганізм буржуазнага ладу. Арганізм сацыялістычнага ладу здаровы і культ асобы на ім з'явіўся чужым наростам.

Культ асобы прынёс многа шкоды, але ён не змог ні змяніць нашага ладу, ні спыніць нашага развіцця. Усім тым, што зроблена было народам у гады Савецкай улады, у тым ліку ў час жыцця Сталіна, мы можам ганарыцца, бо зрабіў гэта не адзіны чалавек, а працавіты наш народ пад кіраўніцтвам Камуністычнай партыі, якая заўсёды следавала заветам Леніна. Не адзін жа чалавек, а мільёны збудавалі нашы цудоўныя электрастанцыі, заводы, фабрыкі, Палацы культуры, развівалі навуку і тэхніку. Дзякуючы гэтаму мы першымі праніклі ў космас. І нам няма чаго трымаць смецце культу ў нашым светлым доме.

Мы разумеем многіх нашых землякоў, якім балюча было даведацца аб тых парушэннях рэвалюцыйнай законнасці, якія дапушчаны Сталін. Але якая ні балючая гэта праўда, усё ж лепш горкая праўда, чым салодкая мана. Мы не баімся праўды, бо яна за нас і супраць тых, хто яе ўвесь час дэмагагічна скажаў.

Ліквідацыя культуры асобы будзе садзейнічаць яшчэ хутчэйшаму руху савецкага народа да заветнай мары — пабудовы камунізма, да росквіту жыцця, на радасць нашым сапраўдным сябрам за мяжой.

Гэта смелы крок уперад

Дарагія сябры! Вярнушыся ў Канаду, быў вельмі заняты, раскажыце аб паездцы ў Савецкі Саюз. Вельмі задаволены паездкай. Столькі убачыў і столькі ўражанняў! Сустрэў родных, а ў вас кожны грамадзянін можа быць і сябрам і братам. 42 гады жыў без родных, а знаёмыя і сябры былі толькі ў рабочых прагрэсіўных арганізацыях. А зараз далеглад пашырыўся! Сумненнага няма, нават дыхаецца лягчэй. На схіле год даведацца, што ішоў па правільнаму шляху — гэта вельмі прыемнае пачуццё.

З родных сустрэў маці (бадзёрая бабулька, 83 гады), дзвюх сяцір і брата. Яму зараз 42 гады, а калі я выязджаў, яму было 3—4 месяцы. Сустрэча была вельмі хваляючай.

Калі развіталіся, былі ўпэўнены, што сустрэнемся зноў і хутка. На развітанне я, відаць, ліў слёзы так шчыра, што і шафёр такі плакаў са мною разам усю дарогу.

ПЕРАД ТЫМ, ЯК ПІСАЦЬ, ПРАЧЫТАЎ ДАКЛАД М. С. ХРУШЧОВА НА XXII З'ЕЗДзе ПАРТЫІ АБ ШКОДзе КУЛЬТУ АСОБЫ. ГЭТА СМЕЛЫ І ВЯЛІКІ КРОК УПЕРАД. ПАЗБАУЛЯЕ ТУТЭЙШЫХ БАРЗАПІЦАЎ І ІЛГУНОЎ АПОШНЯЯ АПОРЫ ДЛЯ АНТЫСАВЕЦКАЯ ПРАПАГАНДЫ.

тачамі «Голасу Радзімы» сваімі ўражаннямі ад паездкі.

Перадайце прывітанне і падзяку ўсім супрацоўнікам рэдакцыі, а таксама Галушку, калі сустрэнецце.

Жадаю вам поспехаў і міру. А мы тут будзем стрымліваць канадскіх атамшчыкаў, пакуль не адзеным на іх уціхамірвальную кашулю для вар'ятаў.

Ваш друг.

Канада.

...Узнімаецца заслона. Сцэну запаўняюць апранутыя ў нацыянальныя беларускія касцюмы юнакі і дзяўчаты. Запелі баяны, і танцоры закружыліся ў маладзёжнай польцы. Польку змяняе «Рукавіца», танец, які быў у вёсцы Цераспаль Віцебскага раёна, затым «Жаніхі», «Воранаўская кадрыль», «Беларуская жартоўная полька», «Лявоніха». Кожны новы нумар праграмы праходзіць з нязменным поспехам.

Самадзейныя артысты — жаданыя госці на сцэнах калгасных і саўгасных клубаў, прамысловых прадпрыемстваў. Цёпла сустракалі іх выступленні працоўныя Мінска, а таксама Смаленшчыны і Пскоўшчыны.

Адзінаццаты год існуе гэты таленавіты танцавальны калектыў Віцебскага раённага Дома культуры.

У 1956 годзе танцавальны калектыў удзельнічаў ва Усебеларускім фестывалі, дзе атрымаў званне лаўрэатаў другой ступені. Асабліва вялікі поспех быў дасягнуты на дэкадзе, прысвечанай 40-годдзю БССР. Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР ансамбль танца быў узнагароджаны Граматай Вярхоўнага Савета БССР, а яго кіраўнік Канстанцін Партной — Ганаровай Граматай.

Нядаўна танцавальнаму калектыву прысвоена званне народнага і цяпер ён называецца «Народны ансамбль танца Віцебскага раённага Дома культуры».

А. СЕГАЛЬ,
дырэктар раённага Дома культуры.

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЯ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ СУВЯЗЕЙ З СУАЙЧЫНІКАМІ

№ 93 (578)

Снежань 1961 г.

Год выдання 7-ы

На роднай БЕЛАРУСІ

Рэспубліка у сямігодцы

У 1960 годзе ў рэспубліцы было выраблена прамысловай прадукцыі ў 4,3 раза больш, чым у перадавенным 1940 годзе.

У 21 раз павялічылася ў параўнанні з 1940 годам валавая прадукцыя машынабудавання і металапрацоўкі — асноўных галін беларускай прамысловасці.

У 1959—1960 гадах наша рэспубліка вырабіла трактараў у два разы больш, штучнага валакна ў 2,2 раза і матацыклаў у 27 разоў больш, чым іх выпускалася ў 1940 годзе ва ўсім Савецкім Саюзе, а металарэжучых станкоў амаль столькі ж, колькі было іх выраблена ўсёй краінай у 1935 годзе.

За першыя два гады сямігодкі ў рэспубліцы выпушчана прамысловай прадукцыі на 10 працэнтаў больш, чым вызначалася планам, і больш, чым за ўсю пятую пяцігодку.

95 прадпрыемстваў Беларускага саўнаргаса дасягнулі ўжо ўзроўню прамысловай вытворчасці, прадугледжанага на канец сямігодкі.

300 прадпрыемстваў працуюць з апырэджаннем кантрольных лічбаў сямігадовага плана ад 1 да 4 год.

Станкі, аўтамабілі-самазвалы, сельскагаспадарчыя машыны і іншыя вырабы з маркай беларускіх прадпрыемстваў экспартуюцца больш чым у 50 краін свету, у тым ліку ў Індыю, Афганістан, Аб'яднаную Арабскую Рэспубліку, Рэспубліку Куба, у краіны народнай дэмакратыі.

З кожным днём лепшым становіцца жыццё савецкага чалавека. Вось лічба, якая ярка пацвярджае гэтыя словы: у 1960 годзе ў рэспубліцы прададзена тавараў у 3,4 разы больш, чым у 1940 годзе.

Цяпер у рэспубліцы працуюць 1342 дзіцячыя ўрачы. Яшчэ пяць гадоў назад іх было толькі 917.

У рэспубліцы працуюць больш як сто дзіцячых кансультацый, 21 дзіцячы санаторый. Гэтым летам 100 тысяч дзяцей працоўных пабывала ў піянерскіх лагерах.

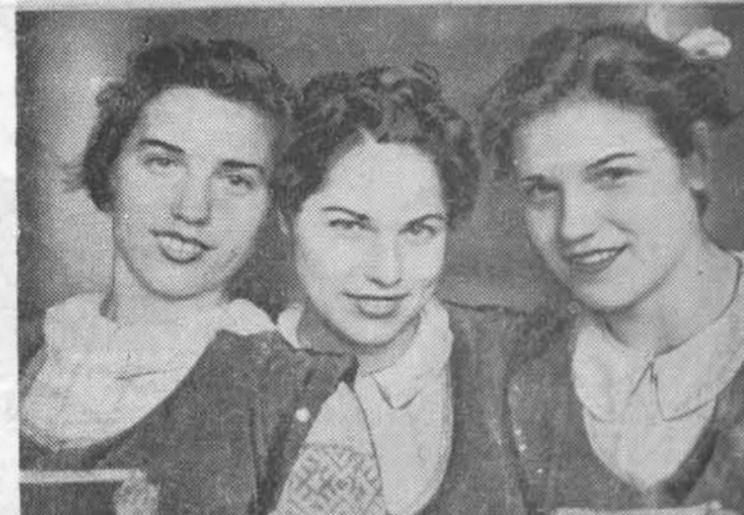
Толькі сёлета 120 тысяч працоўных Беларусі адпачывалі ў санаторыях, дамах адпачынку, на курортах.

Весткі з Віцебшчыны

На тэрыторыі Віцебскай вобласці размешчаны чатыры вышэйшыя і 20 спецыяльных навучальных устаноў. Яны рыхтуюць урачоў і настаўнікаў, ветэрынараў і заатэхнікаў, інжынераў і механікаў, а таксама спецыялістаў для многіх іншых галін народнай гаспадаркі.

Шырока адкрыта дарога да ведаў дзецям працоўных Віцебшчыны. У 2215 школах і 10 школах-інтэрнатах вобласці цяпер вучыцца 200 тысяч чалавек.

Есць дзе адпачыць віцбянам пасля працоўнага рабочага дня. У абласным цэнтры працуе адзін з лепшых у рэспубліцы тэатр Якуба Коласа. Сямі самадзейным тэатрам прысвоена званне народных. У гарадах і вёсках вобласці налічваецца 1,245 клубаў і Домаў культуры, 409 дзяржаўных і 580 клубных бібліятэк з кніжным фондам 8 мільёнаў экзэмпляраў. Сетка кінастановак расшырана да 640. Працуе 25 універсітэтай культуры.

На здымках (зверху ўніз): польскі народны танец «Абэран» і «Беларуская полька» у выкананні артыстаў ансамбля; удзельніцы ансамбля сёстры Ларыса, Надзея і Любоў Раманенкі.

РАДЖЭ ПРЫ ГАЖЭ ГОРАД САЎГАСНЫ

БУДАЎНІЧАЯ ІНДУСТРЫЯ КРОЧЫЦЬ НА СЯЛО

ПАСТУПОВА КАЛГАСНЫЯ ВЕСКІ І СЕЛЫ ПЕРАЎТВОРАЦА ВА ЎЗБУИНЕННЫЯ НАСЕЛЕННЫЯ ПУНКТЫ ГАРАДСКОГА ТЫПУ З ДОБРАЎПАРАДКАВАНЫМІ ЖЫЛЫМІ ДАМАМІ, КАМУНАЛЬНЫМ АБСЛУГОВАННЕМ, БЫТАВЫМІ ПРАДПРЫЕМСТВАМІ, КУЛЬТУРНЫМІ І МЕДЫЦЫНСКІМІ УСТАНОВАМІ. У КАНЧАТКОВЫМ ВЫНІКУ ПА КУЛЬТУРНА-БЫТАВЫХ УМОВАХ ЖЫЦЦА СЕЛЬСКАЕ НАСЕЛЬНІЦТВА ЗРАЎНЯЕЦА З ГАРАДСКІМ.

ЛІКВІДАЦЫЯ САЦЫЯЛЬНА-ЭКАНАМІЧНАЙ І КУЛЬТУРНА-БЫТАВОЙ РОЗНІЦЫ ПАМІЖ ГОРАДАМ І ВЕСКАМ З'ЯВІЦА АДНЫМ З НАЙВЯЛІКШЫХ ВЫНІКАЎ БУДАЎНІЦТВА КАМУНІЗМА.

(З Праграмы КПСС)

ці даўно ён быў тут. Высвятляецца: тры гады таму назад. І твары ва ўсіх расплываюцца паблажлівымі ўсмішкамі:

— Цяпер усё зразумела. Ого, у нас тут хутка горад будзе. Глядзіце, якія харомы будзем...

Уздоўж асфальту спраўды высталіліся двухпавярховыя дамы. Справа—вуліца аднапавярховых катэджаў з тэлевізійнымі антэнамі на шыферных дахах. Крыху водаль—чатырохпавярховы дом з балконамі і шырокімі вокнамі ў палі і лугі. Віднеюцца воданорныя вежы і высокі комін саўгаснай цеплацэнтралі.

Чым не працяг горада? Вельмі нават падобна.

Пачыналася так...

А ЯШЧЭ два гады таму назад нішто, здавалася, не напамінала аб зменах у Лугавой слабадзе. Цясніліся, дах да даху, аднапавярховыя дамы, зрубленыя па-старому, пяслянску. Навокал, на тэрыторыі трох калгасаў, стаяла яшчэ чатырнаццаць такіх жа вёсак. Палавіна іх не налічвала і па дваццаць гаспадарак. Але ў той памятны 1959 год пачаліся ў іх жыцці вялікія змены, асабліва ў Лугавой слабадзе. Спачатку яны ўвасобіліся ў дакладныя лініі і квадраты на аркушах паперы, над якімі падоўгу праседжвалі разам дырэктар саўгаса «Волма» Пётр Міхайлавіч Вабіцкі і архітэктары рэспубліканскага «Сельпраекта». Не абыходзілася без спрэчак. Але агульнае зблізіла ўсіх, дапамагло вырашаць самыя складаныя пытанні: рабочыя саўгаса павінны жыць у сваім новым па-

сёлку, як у горадзе. Гэтага патрабуе партыя, планы якой цяпер замацаваны ў словах праграмы будаўніцтва камунізма: «У выніку другога дзесяцігоддзя кожная сям'я, уключаючы сем'і маладоў, будзе мець добраўпарадкаваную кватэру, адпаведную патрабаванням гігіены і культурнага быту. Сялянскія дамы старога тыпу ў асноўным заменяцца новымі сучаснымі дамамі...»

У выніку другога дзесяцігоддзя... Гэта праз дваццаць гадоў. А сёння толькі пачатак грандыёзнага будаўніцтва, пачатак рэальнага шляху народа ў камунізм. І саўгас «Волма» адзін з першых у рэспубліцы пачаў гэту практычную работу па карэннай перабудове вёсак Замасточча, Ксаверова, Дуброва, Забалоцце і іншых. Так увасабляецца ў жыццё даўняя мара селяніна аб палацах з вялікімі светлымі вокнамі. Расце і мяняецца на вачах «Волма».

З блокаў і панелей

Я КІМ УСЕ ж павінен быць сельскі гарадок будучага? Якіх формаў, якога колеру павінны быць яго дамы? Як лепш упісаць іх усё разам у ландшафт? Такія і дзесяткі іншых практычных пытанняў паставіла перад дырэктарам і архітэктарамі «Сельпраекта» само жыццё. Пасля прыклад было вырашана так: асноўны касцяк пасёлка складуць чатырохпавярховыя саракавасьмікватэрныя дамы, затым двухпавярховыя двухкватэрныя і на «ўскраінах»—аднапавярховыя катэджы. Словам, горад у мініятуры. Паўсталі і такія не менш важныя пытанні: з чаго

будаваць? З цэглы, блокаў, цэменту ці іншых матэрыялаў? Вырашылі: пакуль спадучаць усё матэрыялы, а потым выбраць лепшы з іх, больш танны і практычны. Вуліцу дамоў-катэджаў пабудавалі з цэглы. З ростам базы будаўніцтва пачалі ўсё шырэй ужываць буйныя і дробныя панелі, сілкатныя блокі розных размераў як пры ўзвядзенні жылых дамоў, так і іншых аб'ектаў, жывёлагадоўчых памяшканняў, сховішчаў. Карацей кажучы, перайшлі на індустрыяльны метад будаўніцтва. Жылыя дамы пачалі будаваць рознатыпавыя, ставячы пры гэтым такія мэты: выявіць практычна метазгоднасць таго ці ін-

лі адказаць самі навеселы: сем'і шафэра Рабца, праба Садарскага, рабочага-палывода Шынкевіча, трактарыста Ходана, электразваршчыка Крывіцкага. Да жонкі электразваршчыка Ганны Іванаўны Крывіцкай мы і звярнуліся з такім пытаннем.

— Што можна сказаць, апрача добрага,—усмінулася яна.— Жывём, як бачыце, па-гарадскому...

Па-гарадскому... Проста і ясна. Як жа гэта выглядае на справе? Размяшчэнне кватэр і пакояў,

сама двухпавярховага дома, але з буйных панелей, размешчаны звычайна: уся кватэра на адным паверху. У ёй таксама ёсць веранда, прыходжая, кухня, ванная, санвузел і два пакоі. Ёсць, вядома, і ва-

Пакуль таты і мамы на рабоце...

...гэтак жа, як і газавае пліта ў новай кватэры трактарыста саўгаса Ходана.

Ванна стала звычайным прадметам ужытку ў кватэры сям'і электразваршчыка Крывіцкага.

шага праекта як у сэнсе іх кошту, так і эксплуатацыі, максімальнага выкарыстання «гарадскіх» выгод: ванна, газавых пліт і паравога ацяплення.

Зойдем у кватэры

ШТО МОЖНА сказаць аб гэтым вопыце, ці ўдалы ён?

Любуючыся панарамай будаўніцтва, размяшчэннем ужо ўзведзеных дамоў і культурна-бытавых пабудоў, бачыш: пасёлка расце прыгожы, кампактны, зручны. Але ж дамы будуць не толькі для прыгажосці. Ці задаволены ім тыя, хто ўжо справіў наваселле? На гэта пытанне лепш за ўсё маг-

напрыклад, у гэтым пабудаваным з блокаў доме, крыху незвычайнае, так званае мансарднае. Што гэта значыць? Пасля сонечнай веранды вы трапляеце ў прыднюю. Наліва—кухня з газавай плітой. У ёй гарыць блакітны агеньчык Дашавы. Ні дыму, ні сажы. Газ можна будзе выкарыстоўваць і для падагравання вады ў ваннай, якая размешчана тут жа, на ніжнім паверсе ў асобным пакоі. На другі паверх вядзе невялікая лесвіца. Там—агульная карысная жылая плошча адной кватэры—каля сарака квадратных метраў. Для такой сям'і, як у Крывіцкіх, заўсім дастаткова.

Кватэры суседзяга, так

даправод і газавае пліта. У пакоях многа святла і паветра. Удала падабраныя, светлыя тонаў шпалеры яшчэ больш падкрэсліваюць добрую планироўку пакояў.

Так і хочацца сказаць: малайцы будаўнікі, дзякуй вам ад рабочых саўгаса, якія не застануцца ў даўгу і зробяць усё для таго, каб сталіца атрымлівала яшчэ больш самых разнастайных прадуктаў харчавання.

Зручна і танна

ШТО Ж, скажа іншы, кватэры вольныя, гарадскія, а ці не дарагая будзе для рабочай кішэнкі плата за іх? Пытанне далёка не лішняе. Таму паведамляем: аплата за новыя кватэры вельмі падыходзячая—па дзесяць капеек за квадратны метр карыснай плошчы. Значыць, калі сям'я займае кватэру ў сорок квадратных метраў, то яна пла-

(Закачэнне на 3-й стар.)

Вось якія выдатныя чатырохпавярховыя і двухпавярховыя дамы гарадскога тыпу вырастаюць на цэнтральнай сядзібе саўгаса «Волма» Мінскага раёна.

Фота А. Лукашова.

На трасе нафтаправода «Дружба»

БЕРЛІН. На поўдзень ад горада Швет (ГДР) па дне ракі Одэр пракладзен яшчэ адзін дзюкер — падводная частка будучага нафтаправода «Дружба», па якім нафта з Савецкага Саюза праз тэрыторыю Польшчы паступіць у Германскую Дэмакратычную Рэспубліку. Пракладка першага дзюкера праз Одэр адбылася месяц таму назад. Другі дзюкер будзе рэзервовым.

На будзе цяпер у Швеце нафтаперапрацоўчы камбінат, пачынаючы з восені 1963 года, будзе штогод паступаць 4 мільёны тон нафты.

ТУРБІНА ДЛЯ ПОЛАЦКАЙ ЦЭЦ

Калектыў Ленінградскага металічнага завода імя ХХІІ з'езд КіСС выпусціў магутную цэпфікацыйную турбіну для Полацкай ЦЭЦ. 115 тон пары кожную гадзіну пойдзе на абграванне цэхаў нафтаперапрацоўчага завода, у яго душаўня і на вытворчыя патрэбы. Акрамя таго, каля 90 тон пары турбіна кожную гадзіну будзе даваць у дамы жылога гарадка нафтавікоў.

Беларускія слоўнікі

Інстытут мовазнаўства імя Якуба Коласа закончыў работу над першым руска-беларускім слоўнікам грамадска-палітычнай тэрміналогіі. Новы слоўнік найбольш поўны з усіх, якія выпускаліся ў апошнія гады ў саюзных рэспубліках. Ён складаецца, прыкладна, з 17 тысяч тэрмінаў.

Цяпер сектарам навуковай тэрміналогіі інстытута падрыхтаван руска-беларуска-лацінскі батанічны слоўнік. Вядзецца работа над руска-беларускім слоўнікам сельскагаспадарчых тэрмінаў. Збіраюцца матэрыялы для слоўнікаў лінгвістычнай і матэматычнай тэрміналогіі.

ЛІПЕЦКІЯ СКАРАСНЫЯ

«Больш навішых машын сельскай гаспадарцы!» — пад такім дэвізам у гэтыя дні шыроча саборніцтва ў цэхах Ліпецкага трактарнага завода. На прадпрыемстве пачатковы выпуск універсальных скарасных колавых трактараў «Т-40». Гэта машына выгядна адрозніваецца ад сваіх папярэднікаў больш высокімі тэхніка-эканамічнымі паказчыкамі і зручнасцю ў эксплуатацыі. Яна аснашчана высокаэканамічным рухавіком паветранага ахаладжэння магутнасцю 40 конскіх сіл і зможжа развіваць скорасць на палых работках звыш 10 кіламетраў у гадзіну, а на транспарціроўцы грузаў — больш як 26 кіламетраў.

За гады сямігодкі выпуск машын для сельскай гаспадаркі павялічыцца на заводзе больш чым у 4 разы.

МАГУТНЫЯ ЛЕСАМЕТАЛАЗОЗЫ

БАБРУЙСК. Серыйны выпуск сямітонных самаразгрузальных лесаметалавозаў наладзіў Бабруйскі завод нестандартнага абсталявання. Яны вырабляюцца на базе аўтамабіля «ЗІЛ-164».

На раме прычэпа машыны ўстаноўлены дзве апоры, на якія кладзецца груз. Пярэдня апора рухомая. Яна перамяшчаецца пры дапамозе сістэмы блокаў. Вадацель непасрэдна з кабіны разгружае машыну за 1—1,5 мінуты. Канструкцыя лесаметалавоза дазваляе транспартаваць грузы даўжынёй да 10 метраў.

(Пачатак на 2-й стар.)

Ціць за яе чатыры рублі ў месяц. Аплата за газ, ацяпленне і ваду звычайна, па дзяржаўных расцэнках. Так што для бюджэту рабочай сям'і ўсё гэта не дорага, улічваючы, што сярэдня работача-механізатара ў саўгасе дасягае 100 рублёў, а жылёвада — 60—80 рублёў. Да таго ж у сям'і працуюць звычайна двое. Але недалёкі час, калі і гэта частка выдаткаў рабочых будзе перакладзена на бюджэт дзяржавы, як запісана ў Праграме КіСС.

УСЕ ЯНЫ ПРАЦУЮЦЬ НА НАШЫМ ЛЕСАЗАВОДЗЕ

Мой дзядзька Бахановіч Мікалай Іванавіч быў на службе ў нямецкай паліцыі. Пасля вайны дадому не вярнуўся. Нам вельмі хацелася б, каб ён налісаў дадому, а, магчыма, і вярнуўся да родных.

Вайна пакінула нас голымі і босымі, згарэла хата. Пасля вайны Савецкая ўлада дала магчымасць не толькі зноў пабудовацца, але вывучыцца і выйсці ў людзі. Мой бацька Бахановіч Аляксандр, які і раней, працуе настаўнікам у Нова-Свержанскай школе. Старэйшая сястра Зося Бахановіч, якая пры немцах вучылася ў Нясвіжскай семінарыі, скончыла Ленінградскі кінанжынерны інстытут, а цяпер працуе навуковым супрацоўнікам на кінакапіравальнай фабрыцы ў г. Кіеве. Маці мая гадуе ўнукаў і глядзіць за гаспадаркай. Я закончыла леса-тэхнічны інстытут і працую старшым майстрам цэха дрэваапра-

цоўкі на Нова-Свержанскім леса-заводзе.

На нашым заводзе працуе Шыр-коўскі Уладзімір, які таксама служыў у нямецкай паліцыі. Ніхто яго цяпер не дакарае за мінулыя памылкі. Драздоўскі Мітрафан Іосіфавіч, які пры немцах быў інспектарам школ раёна, працуе старшым сушыльшчыкам. Працуе вельмі добра. Усе яго цянаць як арганізатара мастацкай самадзейнасці ў цэху, актыўнага грамадскага работніка. Хутка ён пойдзе на пенсію. Каралькевіч Арсень у час вайны служыў у ваенным фармаванні БКА. Савецкая ўлада таксама даравала яму памылкі. Зараз ён адказвае за капітальны рамонт будынкаў.

Напішы нам, дзядзька Мікалай, чакаем ад цябе вестачкі.

Алена БАХАНОВІЧ-МУРАУЕВА.
Стаўцоўскі раён.

На здымку справа — аўтар пісьма ў рэдакцыю, старшы майстар цэха дрэваапрацоўкі Нова-Свержанскага леса-завода Алена Аляксандраўна БАХАНОВІЧ-МУРАУЕВА. На здымках унізе — людзі, аб якіх ідзе гутарка ў пісьме: Мітрафан Іосіфавіч ДРАЗДОЎСКІ, былы інспектар школ раёна, цяпер старшы сушыльшчык завода, і Арсень Сцяпанавіч КАРАЛЬКЕВІЧ, былы ўдзельнік БКА, цяпер рабочы леса-завода.

Дзякуюць дзеці

Паважанія таварышы! Вініцець вас са святам Кастрычніцкай рэвалюцыі. Дзякуем за газеты і брашурны, што вы высылаеце нам, у іх мы знайшлі многа цікавага. Дзеці дзякуюць вам за буквар, які вы выслалі ім. Яны ўжо пішуць на рускай мове і гавораць, калі мы педзем на Радзіму, дык будзем умець пісаць і чытаць. Яны вам самі напішуць.

Пакуль да пабачэння, дарагія.

З прывітаннем да вас
М. ЖУКОЎСКАЯ
Францыя.

Жыву горш за жабрака

Дарагія таварышы! Цяжка мне зараз жывецца. Вось ужо амаль чатыры гады я без работы. У мяне сям'я, чацвёра дзяцей, усіх трэба накорміць, заплаціць за кватэру, за электрычнасць. Гады два назад я атрымаў дапамогу па беспрацоўю. Але потым мне ў ёй адмовілі. Тады я знайшоў вельмі цяжкую работу на будаўніцтве. Даводзілася цягаць цяжкі лес, і я пашкодзіў паясніцу, злёг у пасцель. Некалькі тыдняў мне выплачвалі кампенсацыю, а потым доктар прызнаў хворага чалавека здаровым і паслаў мяне на тую самую работу. Гэта спатрэбілася для таго, каб праз чатыры дні зусім звольці мяне з работы.

Жыву я тут горш за жабрака. Па вушы ў даўгах. Нас тут за людзей не лічаць. Вось такое тут жыццё.

Т. АЛЯКСЕЕУ.
Аўстралія.

Іх адабралі ў мяне ў Асвенціме

Дарагая рэдакцыя! Надрукуйце, калі ласка, гэты мой ліст у вашай газеце. Можна, сярод чытачоў «Голасу Радзімы» знойдуцца людзі, якія дапамогуць мне адшукаць дзяцей.

Да вайны я жыў у вёсцы Кулакова Суражскага раёна, у гэтай жа вёсцы нарадзіліся мае дзеці. У 1943 гітлераўцы забралі мяне разам з дзецьмі і накіравалі спачатку ў Віцебск, а потым у лагер смерці Асвенцім. У Асвенціме ў мяне адабралі дзяцей. Старэйшаму сыну Уладзіміру тады было дзевяць год (ён з 1934 года), а малодшаму Аляксандру — сем (ён з 1936 года).

У лагеры ўсім зняволеным, у тым ліку жанчынам і дзецям, наколвалі нумары. У мяне на руцэ застаўся нумар 61587, нумараў дзяцей не памятаю, таму што ў той час цяжка хварэла, не думала, што застануся жывой. Дзень і ноч у лагеры дыміліся коміны крэматорыяў.

Зараз я жыву ў горадзе Віцебску, мне 52 гады. Працую, зарабляю нядрэнна. Але ніколі не магу я забыць таго, што зрабілі фашысты са мною і маімі дзецьмі. Высылаю вам сваё фота. Калі мае сыны жывыя і ўбачаць гэту газету, яны пазнаюць мяне.

З павагай
МАЙСЕЕНКА Тацяна Васільеўна.
Віцебск,
вул. Г. Цітова,
дом № 85.

Т. Майсеенка.

РАСЦЕ І ПРЫГАЖЭЕ ГОРАД САЎГАСНЫ

Праз некалькі год

ГАВОРАЧЫ аб заўтрашнім «Волмы», варта сказаць, што праз некалькі гадоў тут будзе чатырохпаварховыя дамы. Намнога прыбавіцца і двухпаварховых розных па форме, але такіх жа сонечных і прасторных. Пасёллак будзе складацца з двух жылых кварталаў, паміж якімі працягнецца асфальтаная вуліца. Будзе вельмі многа зеляніны, кветак. Некалькі дзесяткаў вузкаліставых клёнаў пасаджана ўжо гэтай восенню. Хутка пачнецца будаўніцтва школы-васьмігодкі

і клуба на пяцьсот месц, добрага лазні, бытавых майстэрняў. А жывёлагадоўчы гарадок з механізаванымі фермамі будзецца за шасць, у кіламетры ад пасёлка, там жа размяшчаюцца і механічныя майстэрні, вялікія агароднінашчы.

Пачалася і перабудова аддзяленняў. Іх застанецца толькі тры. Астатнія вёскі проста знікнуць, і тутэйшыя палі зробіцца яшчэ больш прасторнымі. Словам, робіцца ўсё, каб праца рабочых саўгаса была яшчэ больш лёгкай, прадукцыйнай. А гэта — залог новых поспехаў валмянцаў на сваім невялі-

кім участку будаўніцтва камунізма. Умеюць тут працаваць з запалам, з уздымаем.

Вось толькі некалькі фактаў. Члены брыгады Н. Мірончыка сабралі сёлета па 238 цэнтнераў бульбы з гектара. Своеасаблівы рэкорд паставіла брыгада агароднінаводаў С. Янкоўскага: 335 цэнтнераў капусты і 657 цэнтнераў морквы даў тут кожны гектар асвоеных тарфянікаў! У цэлым саўгас атрымаў на вялікай плошчы па 339 цэнтнераў агародніны з гектара.

А як аблегчылася праца рабочых за апошнія гады. Такія работы, як ся-

ба, міжрадкавая апрацоўка прапашных і ўборка збожжавых, механізаваны поўнасцю. Уводзіцца бяспрывязнае ўтрыманне кароў, якіх тут ужо больш як 870 галоў. Кожная з іх дала за дзевяць месяцаў па 2.190 літраў малака, а на сто гектараў угоддзяў атрымана па 261 цэнтнеру. Сваё абавязальства — атрымаць сёлета на сто гектараў угоддзяў па 320 цэнтнераў малака — калектыў даў слова выканаць да 25 снежня. Усё гэта прывяло да таго, што калі ў першы год саўгас атрымаў 56 тысяч рублёў чыстага прыбытку, то сёлета бу-

дзе не менш як 150 тысяч.

Так адказваюць валмянцы на вялікія клопаты партыі аб тым, каб у корані змяніць быт сельскіх працаўнікоў, зрабіць нашы вёскі новымі квітнёчымі камуністычнымі пасёлкамі.

Парасткі камуністычнага ў працы і ў быце калектыву саўгаса «Волма» — пачатак прыгожага, светлага заўтрашняга дня — камунізма.

В. ХЛІМАНАУ.
Мінскі раён.

АУТАР ПЕСЕНЬ КРЫЛАТЫХ

Вялікай павагай у калентыве Навагрудскага гароднінасушыльнага завода карыстаецца Ганна Маціо. Дзяўчына працуе зменным хімікам і заводна вучыцца на IV курсе Маладзечанскага політэхнікума. Камсамольцы завода выбралі Ганну сваім ваянам. На здымку: Ганна Маціо за работай.

Фота А. Перахода.

СЁННЯ ДОБРА, А ЗАЎТРА ЯШЧЭ ЛЕПШ

Ва ўсіх аддзяленнях, брыгадах, на жывёлагадоўчых фермах саўгаса «Даўгінава» б'е крыніцай працоўнае жыццё. Вывучаючы матэрыялы XXII з'езда КПСС, людзі імкнучыся працаваць сёння лепш, чым учора, а заўтра, лепш, чым сёння.

Цяпер у нас на першым плане клопаты аб ураджай будучага года, — расказвае галоўны аграном саўгаса Вяляслаў Іванавіч Васек. — Вывозім на яравы палетак угнаенні, рамонтuem трактары і сельгасмашыны. І аб падрыхтоўцы насення да вясны таксама не забываем...

Аб тым, як арганізавана работа на ачысты насеннага матэрыялу, Вяляслаў Іванавіч не стаў гаварыць, а прапанаваў пабываць на зернеачышчальнай пляцоўцы.

Ля свірнаў людна, ажыўлена. Раўнамерна гудуць электраматоры, якія прыводзяць у рух машыны. Добра

ачышчанае насенне рабочыя адразу ж адвозяць у збожжасховішча.

Галоўны аграном бярэ з вораху жменьку буйназарністага, з бронзавым адлівам ячменю і, перасыпаючы яго з адной далоні на другую, з захапленнем адзначае:

— Гэта «вінер». Любіць ён нашу зямлю. Што ні год, то ўраджай усё вышэйшы.

Саўгас «Даўгінава» поўнаасцю перайшоў на гатунковыя пасевы азмых і яравых збожжавых, ільну, бульбы. Пад ураджай будучага года тут засыпана дастатковая колькасць насення ўсіх культур. Апрача таго, саўгас дапамагае гатунковым зернем суседнім калгасам.

— У бліжэйшыя дні мы поўнаасцю завершым ачыстку збожжавых, — гаворыць Б. І. Васек. — І тады зможам выдзеліць для абмену калгасам яшчэ 700 цэнтнераў насення.

І. ТРАУКІН.

Крывіцкі раён.

Песню гэтую пра шырокія праспекты нашай сталіцы, яе прыгожыя паркі і скверы можна пачуць па радыё, у клубах, на рыштаваннях. Асабліва падабаецца яна будаўнікам. У вялікай прыгажосці горада яны бачаць сваю працу, а таму і лічаць, што «Песня аб Мінску» напісана менавіта для іх. Мінскія аўтамабілебудаўнікі ганарацца сваім «Маршам аўтазаводцаў», а іх суседзі — песняй «Як у нас на трактарным». Аршанцы спяваюць пра сваю родную старонку, пра заслонаўскі край, а жыхары Палесся аб тым, што «красуе жыта і пшаніца, дзе была адвечная дрытва...»

Аўтар песень — таленавіты беларускі кампазітар, заслужаны дзеяч мастацтваў рэспублікі Уладзімір Уладзіміравіч Алоўнікаў.

Шлях да мастацтва нялёгка. Пасля заканчэння кансерваторыі было вялікае жаданне пісаць музыку, але пачалася Вялікая Айчынная вайна, і малады кампазітар становіцца байцом. А потым — курсы афіцэраў. Першы бой. Раненне... Зноў — фронт.

Адгрымела вайна. Алоўнікаў вяртаецца ў Мінск. Цяпер ён ажыццяўляе сваю заповітную мару — пачынае пісаць музыку. Звяртаецца да лірычных вершаў Купалы, Коласа, Бядулі. Так узнікаюць раманы. Потым піша інструментальную музыку.

Праз некаторы час з-пад пяра Алоўнікава з'яўляюцца дзве песні на словы П. Глебкі «Пра медаль» і «Прызнанне». Вос тут і адчувае кампазітар, што з усіх музычных жанраў больш за ўсё яму падабаецца песня. У ёй тоіцца магутная сіла ўнутранага ўздзеяння на людзей, здольная выклікаць самыя розныя пачуцці. І Алоўнікаў бярэцца за стварэнне масавых песень. Ён шукае новыя вышлечыя сродкі. У жанры вакальнай і харавой музыкі найбольш яскрава расцвіў талент кампазітара.

Алоўнікава хваляюць гераічныя подзвігі савецкіх людзей у ваенныя гады, і неўзабаве нараджаюцца песні аб Даватару, Заслонаве, Гастэлу, Карышаве, Івану Сіўко і мужных абаронцах Брэсцкай крэпасці. Гэта былі песні аб праслаўленых те-

роях Вялікай Айчынай вайны. Сярод іх — «Лясная песня», якую Алоўнікаў стварыў разам з Адамам Русаком.

Наступныя песні Алоўнікава прысвечаны тэме патрыятызму, любові да Айчыны, Камуністычнай партыі. Так, напрыклад, песня «Радзіма мая дарагая» па свайму характару з'яўляецца лірычным гімнам. Яна атрымала вялікую пудёўку ў жыццё. Не меншым поспехам карыстаюцца песні «Беларусь-Радзіма» і «Песня аб партыі». Вялікае месца ў творчасці Алоўнікава займаюць песні, прысвечаныя мірнай працы савецкіх людзей.

Кампазітар мае песню сувязі з народам і заўсёды чэрпае тэмы сваіх твораў з нашага шматграннага жыцця.

Уладзіміра Уладзіміравіча асабліва хвалюе тэма барацьбы за мір. На словы А. Русака ён піша песню «Нам не трэба вайны», а пасля больш трох год аддае на стварэнне буйнага музычнага твора — сімфанічнай сюіты «Песня міру».

І зноў вяртанне да песень — вясёлых, задорных, крылатых.

У апошнія гады Алоўнікаў пачаў ствараць цыкл «Мае сучаснікі».

Да ліку твораў гэтага цыкла адносяцца «Даў слова — стрымай», «Пакаленне», «Бярозка», «Салігорская шахцёрская», «Спяём, сябры, спяём!». Есць тут песні і пра нашых слаўных жанчын. Адна з іх «Песня пра камунарку» прысвечана работніцам мінскай кандытарскай фабрыкі «Камунарка». Словы да песні напісала паэтэса Е. Лось. У ёй спяваецца аб жанчыне-камунарцы, якая загінула ў грозныя рэвалюцыйныя дні. Але памяць аб ёй прамініцца — «Камунаркай» завецца фабрыка ў нашай сталіцы, на якой старанна працуюць маладыя пераемніцы загінуўшай сяброўкі.

Алоўнікаў часта сустракаецца са сваімі слухачамі. Ён жаданы госьць у калгаснікаў, рабочых, студэнтаў, воінаў Савецкай Арміі. Асабліва песнямі сувязі падтрымлівае кампазітар з мінскімі аўтамабілебудаўнікамі. Ім ён дапамагае ў развіцці мастацкай самадзейнасці піша для іх песні.

С. ГРАВОУСКІ.

Будаўніцтва Полацкага нафтагіганта. На здымку: высотнікі-мантанікі Міхаіл Гайдаў і Уладзімір Яфрэмаў на мантажы трубаправода. Фота А. Васечні.

СВЯТЛО ВЕДАУ

У дваццаці кіламетрах на паўночны ўсход ад раённага цэнтру Іванова Брэсцкай вобласці на беразе ракі Ясельды раскінулася вёска Моталь.

Сюды, у гэту былую палескую глуш, Савецкая ўлада прынесла новае жыццё, прынесла святло і веды.

Зараз у Моталі ёсць сярэдняя дзённая і ввечэрняя школы, у якіх вучыцца 950 сялянскіх дзяцей. Школа штогод выпускае 40—45 чалавек з сярэдняй адукацыяй. Выпускнікі школы працуюць у многіх галінах народнай гаспадаркі краіны, а многія вучацца ў вышэйшых навучальных установах.

Сын былога беззямельнага селяніна Амяляна Кульбяды Уладзімір з'яўляецца аспірантам Маскоўскага фізіка-тэхналагічнага інстытута пры Акадэміі навук СССР. Пасля сканчэння вышэйшай навучальнай установы сын Данілы Данілевіча Іван працуе інжынерам-геолагам. Сын калгаснага садоўніка Міхаіла Мінука Павел скончыў Горацкую сельскагаспадарчую акадэмію і працуе аграномам на Гомельшчыне. Вышэйшую партыйную школу скончыў Рыгор Калілец.

Есць у нас і ўрачы, заатэхнікі, аграномы, настаўнікі. Іван Данілевіч працуе фельчарам. На ніве народнай асветы працуюць Навум Міховіч, Іван Дзяржач, Аляксандр Ксёнда. У родным калгасе «40 год Кастрычніка» аграномам працуе Іван Марзан, а Барыс Марзан узначальвае трактарную брыгаду і заводна вучыцца ў інстытуце механізацыі сельскай гаспадаркі, дачка Івана Рамановіча, што вярнуўся з Амерыкі, Ганна скончыла Мотальскую сярэднюю школу і зараз — студэнтка Адэскага тэхнічнага вучылішча.

Атрымліваючы сярэднюю адукацыю многія маталіянне без адрыву ад вытворчасці ў ввечэрняй школе. Гэтую школу скончыў загадчык мотальскага магазіна Павел Кульбяда, бухгалтар сельпо Мікалай Данілевіч і многія іншыя.

Пасля сканчэння сярэдняй школы Еўдакія Пашкевіч працавала звенявой у калгасе, а зараз з'яўляецца студэнткай Гродзенскага медыцынскага інстытута.

Прыкладаў, калі дзеці былых беднякоў сталі вядомымі людзьмі ў раёне, вобласці, можна прывесці вельмі многа. І ўсе яны гавораць, што толькі Савецкая ўлада дала нам магчымасць выйсці на шырокія прасторы шчаслівага жыцця.

Другая сусветная вайна, навязаная гітлераўскай Германіяй нашаму народу, прынесла велізарны разбурэнні вёсцы Моталь. Было спалена больш за 300 хат, многія жыхары расстраляны.

Дзякуючы Савецкай уладзе, пры дапамозе дзяржавы залечаны раны вайны. Сотні сялян справілі наваселлі, пабудавалі светлыя, утульныя дамы.

Моталь электрыфікавана. Радыё, кніга, газета трывала ўвайшлі ў побыт калгаснікаў.

Аб заможным жыцці маталіян гавораць многія прыклады. Калгаснікі ў асабістым карыстанні маюць больш за 600 маторных лодак, 54 матацыклы, 1400 веласіпедаў.

Працуе сельскі Дом культуры, дзе кожны дзень дэманструюцца кінафільмы, сельская бібліятэка з кніжным фондам звыш шасці тысяч тамоў. Есць калгасны клуб.

У вёсцы працуе бальніца, амбулаторыя, радзільны дом, аптэка, восем спецыялізаваных магазінаў, ветэрынарны ўчастак.

Апрача таго, дзейнічаюць механізаваны млын, навейшым абсталяваннем аснашчаны маслазавод, хлебапякарня, арганізавана каўбасная вытворчасць, працуюць майстэрні па бытавому абслугоўванню насельніцтва.

Многія маталіянне, якія раней выехалі за граніцу, вяртаюцца на Радзіму. Сярод іх Аляксандр Рамановіч, які працуе шафёрам у калгасе. Пры дапамозе дзяржавы ён пабудаваў добры дом, абзавёўся гаспадаркай. Сыны Рамановіча Іосіф і Іван вучацца ў Мотальскай сярэдняй школе.

Вярнуліся на Радзіму з Амерыкі Іван Рамановіч, Раман Мацукевіч, Матвей Глаўко. Радзіма сустрэла іх, як сваіх сыноў.

Пётр ПТАШЫЦ,

старшыня Мотальскага сельсавета.

РАДЫЁ

ДЛЯ ЗАХОДНЯЯ ЕУРОПЫ

Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па сярэднееўрапейскаму часу: на сярэдняй хвалі 227 метраў (ці 1322 кілагерцы) з 6 да 7 гадзін, з 16.00 да 17.00 і з 21.00 да 21.30;

на кароткай хвалі 30,83 метра (ці 9730 кілагерцаў) з 6 да 7 гадзін.

Па нядзелях: на хвалі 30,83 метра і 227 метраў з 6 да 9 гадзін і з 10 да 13 гадзін; на сярэдняй хвалі 227 метраў з 16.00 да 17.00 і з 21.00 да 21.30.

НА БЕЛАРУСКАЯ МОВЕ

Па нядзелях — ад 8 гадзін да 8 гадзін 30 мінут па сярэднееўрапейскаму часу на хвалі 30,83 метра (ці 9730 кілагерцаў) і на сярэдняй хвалі 227 метраў.

ДЛЯ ЗША І КАНАДЫ

Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па нью-йоркскому

часу з 19.30 да 20.30 на хвалі: 31,04 метра (ці 9665 кілагерцаў), 31,23 метра (ці 9605 кілагерцаў), 41,15 метра (ці 7290 кілагерцаў).

НА БЕЛАРУСКАЯ МОВЕ

Па суботах — ад 20 гадзін да 20 гадзін 30 мінут па нью-йоркскому часу на кароткіх хвалі: 31,04 метра (ці 9665 кілагерцаў), 31,23 метра (ці 9605 кілагерцаў), 41,15 метра (ці 7290 кілагерцаў).

НАШ АДРАС

Мінск, Ленінскі праспект, 77. Дом друку, пакой № 20. Для пismaў: Мінск, паштовая скрынка № 14.

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.